

עינה ביאלסקי:

לחייל יש רובה לעיתונאי יש מצלמה!

העיתונאים קוראים לה, "ראש-לישכת העיתונות של מטולה". עינה ביאלסקי, האמא של העיתונאים, בעלת מלון "ארזים", היא אחת הנשים המקסימות שפגשתי במיסגרת עבודתי. לראות את עינה מנהלת את העניינים במלון זו חוויה מרתקת. אשה זו הפכה אגדה בין הכתבים הישראליים והזרים כאחד. היא מכירה כל כתב בשמו, יודעת מה כואב לו, מה מציק לו, מה שלום אשתו וילדיו. יודעת להעביר בשבילו ידיעות, יודעת לקבל בשבילו הודעות.

עינה, ממתי הפך המזון שלכם למרכז תיקשורת בינלאומי?

אחרי מלחמת יום-הכיפורים.

למה דווקא מזון, "ארזים"?

מפני שלמלון יש שם מכובד, בית שהוא מוסד. זה התחיל מזה שהעיתונאים התחילו להגיע לכאן מתוך נהרות. אולי, ואז הוא הפך למקום שבו פוגשים את כולם. הוא הפך בית-עיתונאים, ואנחנו, מצידנו, עושים את המכסימום כדי שכולם יהיו מרוצים.

כאיזו צורה?

אנחנו מספקים לעיתונאים כל מה שהם צריכים. אני מקבלת עבורם הודעות. לא יכול להיות שמישהו יחזור מהשטח ולא יקבל אצלי כוס קפה. אני מכירה כל אחד מהם עם הסיפור שלו. אני מכירה את המישפחות של כולם. למרות שלא פגשתי אותן באופן אישי, אפילו כשאני גמורה הם חוזרים מהשטח. אני לא יכולה אף פעם להגיד לא. אני תמיד מסדרת להם משהו לאכול.

מה יהיה בעת, כשיהיה פה שקט? איך תתגברו על השיעמום? איך זה ישפיע על העסקים?

אני לא מסתכלת על העסקים שלי. אישית, הייתי מוכנה לאכול עוד 20 שנה קטיושות, רק שלא תפגע ציפורן של חייל. קשה להסביר למי שלא עבר את זה מה זה לחיות בצל קטיושות. אבל הייתי מוכנה לסבול, רק כדי שלא יהיו כליכר הרבה נפגעים.

אגיד לך את האמת — אני לא יודעת איך לחיות עם המצב החדש. יהיה לי מזור שמטולה תהיה ככל המקומות ולא מעין כוכב-לכת אחר. מזה שנים אנחנו חיים ככה. כעת נהיה כמו כולם.

ואני אתגעגע מאוד. אתגעגע לעיתונאים. עיתונאים הם כמו חיילים. הם רודפים אחרי אקשן, ממש בשדה הקרב. לא פעם ולא פעמיים חזרו וסיפרו לי איך ניצלו בנס. לחייל יש רובה, לעיתונאי יש מצלמה. למדתי לאהוב את העיתונאים. אני אתגעגע אליהם, אבל אם זהו מחיר השלום, אם זהו מחיר השקט, אני אשמח שהבית הזה לא יהיה מרכז גועש אלא מלון שקט ורגוע.

ניצה ליבאי:

איסור כניסת עתונאיות ללבנון היא אפליה!

ד"ר ניצה ליבאי, האחראית על מעמד האשה ב"מישרד ראש-הממשלה, עושה עבודה חשובה. ד"ר ליבאי קראה את המחאה שפירסמנו — ענת סרגוסטי גילה ריזן ואני — ב"העולם הזה". מחאה נגד דובר-צה"ל, שאינו מרשה כניסת עיתונאיות עובדות (בניגוד לעיתונאיות מטיילות) לשטח לבנון, היא פתה לדובר-צה"ל. יתכן שבזכות פנייתה ובזכות מחאתנו התחיל דובר-צה"ל לאשר כניסת עיתונאיות ללבנון.

ד"ר ליבאי, מה אמרת לדובר-צה"ל?

פניתי אליו בעיקבות המחאה שפירסמתן ובעיקבות פנייתן של נשים רבות שראו את המחאה. ניהלתי עכ"ל דובר-צה"ל ויכוח די ארוך. הוא ניסה למכור לי שעיתונאים שמסקרים את המלחמה הם חיילים מחויילים, שיוצעים להגן על עצמם. שאלתי אותו: אם כך, מדוע אינם מודיעים מראש לעיתונאיות המסקרות מלחמה כי עליהן ללמוד להגן על עצמן?

מה הוא ענה לך?

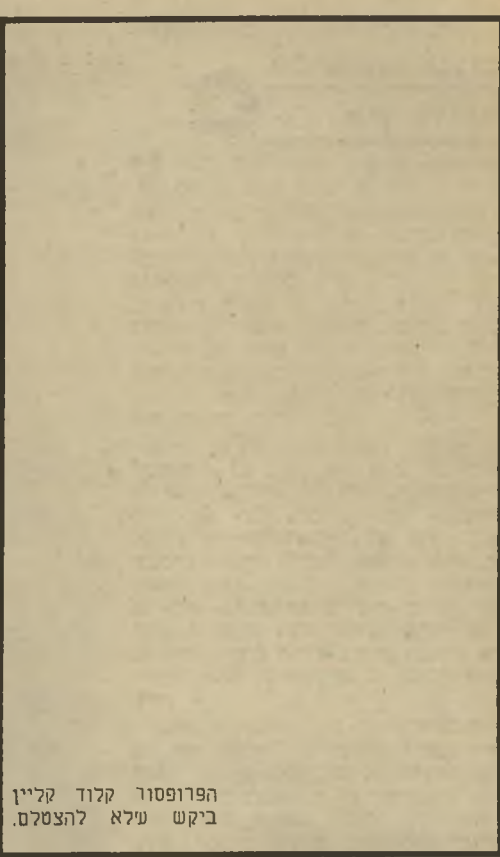
הוא היה כנראה בדרג נמוך, אז הוא היפנה אותי לאחראי, רבי-סרן גיורא, שאמר לי דוגרי: לא אמכור לך לוקשים על חיילים מחויילים. האמת היא שקיבלתי הוראה ואיני יכול לעקוף אותה. הוא היה די הוגן ואמר לי, שיש גם עיתונאים לא מחויילים, וכאלה שלא יכולים להגן על עצמם. אמרתי לו שיש כאן אפליה. הוא אמר לי שאני צודקת במאה אחוז, והוא יבקש דיון בנושא. עוד בהיותי במישרדו הוא נתן אישור לכתבת שביקשה להיכנס לשטח.

האם דיברת איתו על האיסור שמטיל צה"ל על חיילות להימצא בשטח לבנון?

דיברתי איתו גם על כך. דעתי העקרונית היא, שזה לא בסדר. הוא אמר שעקרונית צה"ל החליט שמי שאינו נחוץ לא יהיה בשטח. אמרתי לו שאני לא מבינה מדוע אין החיילות נחוצות. ואם הן אינן נחוצות, הרי זה עציב מאוד שלא הכשירו אותן להיות נחוצות.

מה בדבר העיתונאיות הזרות? למה הן כן ועיתונאיות מקומיות לא?

הוא הסביר לי שכל הכתבים הזרים חותמים שלמדינת ישראל אין אחריות עליהם, ואילו לגבי הישראליות המצב שונה — המדינה קיבלה על עצמה אחריות על אורחיה. וזה נראה לי די צודק. כעת אני מבינה שהאיסור על כניסת עיתונאיות הוסר, ואני מטפלת בקבוצה שונה של נשים. העובדות במוכירות-הממשלה, שגם עליהן הוטל איסור להיכנס לשטח, למהות שגברים במעמדן ובתפקידן הורשו להיכנס.

פרופסור קלוד קליין
ביקש עלא להצטלם.

פרופסור קלוד קליין:

עניין שבויי המילחמה מבוסס על הדדיות!

פרופסור קלוד קליין מלמד מישפט קונסטיטוציוני באוניברסיטה העברית בירושלים, ונחשב לאחד המומחים בשטח זה. פניתי אליו ושאלתי אותו:

מהו מעמדם של הפלסטינים שנישבו ע"י ירד צה"ל, ושראש-הממשלה מסרב להעניק להם מעמד של שבויי-מלחמה?

המצב כרגע לא ברור. יש שתי אמנות שנחתמו בז'נבה: אחת, שנחתמה ב-1949, ואחת, שנחתמה ב-1977. לפי האמנה שנחתמה ב-1949, ושעליה חתמה ישראל, לא מגיע להם מעמד של שבויי-מלחמה. לפי האמנה שנחתמה ב-1977, שעליה אין ישראל חתומה, ושהיא אמנה הרבה יותר רחבה — מגיע להם מעמד כזה.

מה אמרת האמנה של 1977?

היא אמרת שגם חיילים של צבא לא-סדיר, המאורגנים כצבא לא-סדיר, זכאים למעמד של שבויי-מלחמה. האמנה הזאת נחתמה למען לוחמי אש"ף ולוחמי-גדליה דרום-אמריקאיים, ולכן ישראל לא חתמה עליה.

מה לדעתך יקרה עם השבויים?

תיאורטית, אם אין להם שבויי-מלחמה, הרי שזכותה של ישראל לשפוט אותם כפי שעשתה בעבר, בעוד שבשבי-מלחמה לא עברו למעשה עברה, אלא נלחמו בצבאם. מצד שני, אין לשכוח שקיימת הבעיה הפוליטית. הרי גם לאנשי אש"ף יש כמה שבויים שלנו. כל עניין שבויי-מלחמה מבוסס על הדדיות. אתה תנהג בהגינות בשבויים שלי, אני אנהג בהגינות בשבויים שלך. בנוסף לכך, לא יעלה על הדעת שישראל תשפוט כעת ששת אלפים איש. זה יהיה מגוחך.

מה יקרה אם כך?

אני מניח — ואני רק מניח — שיוחלט להעמיד לדין את אלה שאפשר להוכיח שהשתתפו בפעולות טרור, ואת האחרים ישחררו.

אם לא מכירים בהם כשבויי-מלחמה, לאיזו ארץ ישחררו אותם?

גם זו בעייה. אני מנחש שלטוריה או לירדן, אבל זהו רק ניחוש.